

Spis treści

Spis map / 7

Spis tabel / 8

Przedmowa wydawcy angielskiego / 9

Podziękowania / 12

Uwagi Autora do wydania trzeciego / 13

Wykaz skrótów / 14

CZĘŚĆ PIERWSZA. Wprowadzenie: problemy interpretacji / 15

1. O wojnie i jej przyczynach / 17
2. Wojna trzydziestoletnia? Dezintegracja Europy / 31
3. Argumenty przeciw wojnie trzydziestoletniej:
restauracja Europy / 51
4. Historia i historycy / 61

CZĘŚĆ DRUGA. Podskórne siły / 73

- Rola ideologii / 75
5. Włoski faszyzm / 78
 6. Niemiecki nazizm / 98
 7. Parlamentarna demokracja: Francja i Wielka Brytania / 119
 8. Sowiecki komunizm / 145
- Sprawy gospodarcze a nadchodząca wojna / 163
9. Wielki kryzys a stosunki międzynarodowe / 165
 10. Problemy gospodarcze a nadchodząca wojna / 188
- Rola strategii i sił zbrojnych / 207
11. Siły zbrojne, strategia i polityka zagraniczna (1):
Francja i Wielka Brytania / 209

12. Siły zbrojne, strategia i polityka zagraniczna (2):
Włochy, Niemcy i Związek Sowiecki / 236

CZĘŚĆ TRZECIA. Przybliżanie się wojny, 1932–1941 / 257

Wprowadzenie / 259

13. Od pokoju do okresu poprzedzającego wojnę, 1932–1937 / 260
14. Wojna odroczone, 1938 / 289
15. Decyzje na rzecz wojny, 1939 / 313
16. Wojna się rozszerza, 1939–1940 / 342
17. Niemcy i Związek Sowiecki, 1940–1941 / 362

Zakończenie / 378

Chronologia / 385

Kto jest kim / 390

Zalecane lektury / 395

Mapy / 405

Spis map

1. Europa w 1914 r. / 405
2. Niemcy po traktacie wersalskim / 406
3. Europa po I wojnie światowej / 407
4. Wojna domowa w Hiszpanii: podział Hiszpanii, sierpień 1936 / 408

Spis tabel

- Tab. 2.1 Mniejszości w nowych państwach narodowych / 45
- Tab. 3.1 Kredyty amerykańskie dla Europy (w mln USD) / 58
- Tab. 9.1 Wartość importu siedemdziesięciu pięciu krajów
w USD, 1929–1933 / 167
- Tab. 10.1 Niemiecki import ropy, 1937 / 199
- Tab. 10.2 Niemiecki import rudy żelaza, 1938 / 201
- Tab. 11.1 Rozmieszczenie wojsk brytyjskich, 1938 / 223
- Tab. 11.2 Niemieckie siły powietrzne i brytyjskie
oszacowania, 1938 / 231
- Tab. 11.3 Brytyjskie wydatki obronne, 1938–1939 / 234
- Tab. 14.1 Skład narodowościowy Czechosłowacji, 1930 / 294

Z recenzji poprzednich wydań:

Nareszcie mamy dokładny opis drogi, jaką przebyła Europa do II wojny światowej. Studium Bella jest godnym następcą swej znakomitej poprzedniczki, pracy Jamesa Jolla Przyczyny wybuchu I wojny światowej. Dzieło Bella wyróżnia się ścisłością, precyzją i jest znakomicie wyważone, autor starannie dobiera słowa i udało mu się przedstawić świetną syntezę, bogatą w szczegóły i inteligentną, lecz nie przeładowaną statystykami. Książka, która jest efektem jego pracy, jest wiarygodna i rozumna, bardzo erudycyjna, ale nigdy ciężka.

Sally Marks, „American Historical Review”

Książka Bella przewyższa pracę (A. J. P.) Taylora i może zająć jej miejsce. Bell gruntownie zgłębił zawile problemy, o jakich obie z nich traktują. Jest bardziej sprawiedliwy w ocenie dowodów i mniej pewny, że zna odpowiedzi na wszystkie pytania.

M. R. D. Foot, „Albion”

Temat jest bardzo obszerny i w tak krótkiej ocenie wypada tylko podziwiać mistrzowską bezstronność, jasność i intensywność, z jakimi Philip Bell dokonuje przeglądu tak niezwykle złożonej materii.

Martin Fagg, „Times Educational Supplement”

Jasne, wyważone, rozsądne.

Eric Summers, „History Teaching Review”

Znakomita książka P. M. H. Bella jest obszernym studium okresu poprzedzającego II wojnę światową i przeglądem debat o przyczynach jej wybuchu w Europie. Autor bada temat w trzech różnych aspektach: przytacza różne wyjaśnienia genezy wojny i wynikające z nich debaty historiograficzne, analizując siły ideologiczne, gospodarcze i strategiczne działające w Europie w latach trzydziestych XX w. i śledząc bieg wydarzeń od 1932 r., gdy panował pokój, poprzez rozpoczęcie działań wojennych w 1939 r., aż do stanowiącego ich punkt kulminacyjny ataku niemieckiego na Związek Sowiecki w 1941 r., gdy wojna przeszła w fazę konfliktu ogólnoswiatowego.

Trzecie wydanie tego klasycznego dziś tekstu zawiera następujące uzupełnienia:

- aktualną literaturę historyczną
- chronologię najważniejszych wydarzeń
- sylwetki najważniejszych postaci
- mapy

Napisana jasnym, przystępnym stylem książka jest niezbędnym przewodnikiem po złożonej materii przyczyn wybuchu II wojny światowej.

P. M. H. Bell jest honorowym profesorem Uniwersytetu w Liverpoolu. Jego dotychczasowe dorobku dzieła *France and Britain 1900–1940: Entente and the Road to War* oraz *1940–1994: The Long Separation*.

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

309808

000-309808-00-0

KSIAŻKA I WIEDZA

<http://www.kiw.com.pl>